

Stanovisko Hlasu onkologických pacientů k léčbě protonovou radioterapií

Květen 2026

Hlas onkologických pacientů považuje radioterapii protonovým svazkem za **bezpečnou léčebnou metodu**, pokud je poskytována na řádně povoleném pracovišti a za podmínek stanovených příslušnými právními a odbornými pravidly. V tomto ohledu respektujeme [stanovisko](#) Státního úřadu pro jadernou bezpečnost, podle něhož protonová terapie na povoleném pracovišti splňuje požadavky atomové legislativy a podléhá pravidelné kontrolní činnosti.

Protonová terapie je velmi přínosná u části diagnóz a v některých klinických situacích může představovat významnou výhodu, zejména tam, kde je zásadní maximálně šetřit okolní zdravé tkáně. O to důležitější ale je, aby byla používána tam, kde má skutečný odborný přínos pro konkrétního pacienta. Podle Hlasu onkologických pacientů má být každá indikace radioterapie (včetně protonové) posuzována především podle přínosu ke zdravotnímu stavu pacienta, **odborné a ekonomické efektivity**. Pacient má mít přístup k moderní a bezpečné léčbě, ale zároveň je nutné odpovědně nakládat se zdroji veřejného zdravotního pojištění a upřednostňovat takové postupy, u nichž je přínos pro pacienta dostatečně doložen. To je v souladu i s principem optimalizace, který SÚJB ve svých materiálech připomíná.

Jsme proto přesvědčeni, že protonová léčba má být indikována **výhradně na základě doporučení odborníků v rámci multidisciplinárního týmu v KOC**, který posoudí celkový zdravotní stav pacienta, typ diagnózy, očekávaný léčebný efekt, dostupné alternativy i přiměřenost nákladů. Jen tak lze zajistit, že pacient dostane péči, která je nejen bezpečná, ale také skutečně vhodná, účelná a efektivní.

Hlas onkologických pacientů podporuje dostupnost moderních léčebných metod pro pacienty, kteří z nich mohou reálně profitovat. Stejně důležité ale je, aby se debata o protonové terapii vedla **s respektem k medicíně založené na důkazech, odbornému konsenzu a udržitelnosti systému**.

